

DUO

MARKET RESEARCH

Resultaten

Onderzoek Inwonerspanel

Klimaatadaptatie

In opdracht van: Gemeente De Bilt

Utrecht, september 2021

Postbus 681

3500 AR Utrecht

Telefoon: 030 263 10 80

e-mail: info@duomarketresearch.nl

website: www.duomarketresearch.nl

INHOUDSOPGAVE

1	ACHTERGROND EN ONDERWERPEN ONDERZOEK	3
2	ONDERZOEKSOPZET	4
3	RESULTATEN	5
3.1	Klimaatverandering en de gevolgen	5
3.2	Klimaatverandering en de aanpak	9
4	BELANGRIJKSTE RESULTATEN	19

1 ACHTERGROND EN ONDERWERPEN ONDERZOEK

DUO Market Research heeft in opdracht van gemeente De Bilt onderzoek gedaan naar het thema klimaatadaptatie. Deze rapportage bevat de resultaten van het onderzoek dat in juni 2021 is uitgevoerd onder de leden van het Inwonerspanel van de gemeente.

2 ONDERZOEKSOPZET

Onderzoeksgroep, onderzoeksmethode en respons

Het onderzoek is uitgevoerd via een online enquête onder het Inwonerspanel. De leden zijn per e-mail benaderd met het verzoek om deel te nemen aan het onderzoek. In de e-mail is benadrukt dat de deelname aan het onderzoek geheel vrijwillig en anoniem is.

Het online veldwerk onder de leden is als volgt verlopen:

1. De inwoners ontvingen een e-mail waarmee ze zijn uitgenodigd om deel te nemen aan het online onderzoek. Deze e-mail bevatte een link waarmee men direct in de online vragenlijst terecht kwam.
2. De vragenlijst kon via de browser worden bekeken en ingevuld.
3. Na enige tijd is er per e-mail een herinnering gestuurd naar de inwoners die op dat moment nog niet aan het onderzoek hadden meegewerkt.

Elke inwoner kon slechts één keer de vragenlijst invullen. De technische realisatie van het online-veldwerk voor het onderzoek is door DUO Market Research in eigen beheer uitgevoerd en gemanaged. Van 10 juni tot en met 23 juni 2021 hebben de inwoners de mogelijkheid gekregen de vragenlijst in te vullen. In totaal hebben 581 inwoners de vragenlijst ingevuld, hetgeen neerkomt op responspercentage van 58%.

We hebben geanalyseerd of de gerealiseerde netto-respons een afspiegeling van de gemeente De Bilt vormt (voor de kenmerken: leeftijd, geslacht en plaats). Na deze analyse heeft een herweging plaatsgevonden. Dit houdt in dat de antwoorden van de ondervertegenwoordigde groepen "zwaarder" meetellen. De resultaten van het onderzoek zijn op deze manier representatief voor de gemeente De Bilt als geheel. Voor een verantwoording van de respons en de herweging wordt verwezen naar paragraaf 5.1.

Gebruikte vragenlijst

De vragenlijst is in nauw overleg met de gemeente opgesteld.

Opzet rapportage

Conform de reglementen en gedragscodes van de Autoriteit Persoonsgegevens zijn alle antwoorden van de respondenten anoniem verwerkt.

De resultaten van het onderzoek zijn weergegeven in grafieken (zie hoofdstuk 3). In de grafieken zijn de resultaten van de gemeente als geheel weergegeven (door afronding kunnen bij enkele keuze vragen het totaal soms optellen tot 99% of 101%). De belangrijkste resultaten zijn opgenomen in hoofdstuk 4.

3 RESULTATEN

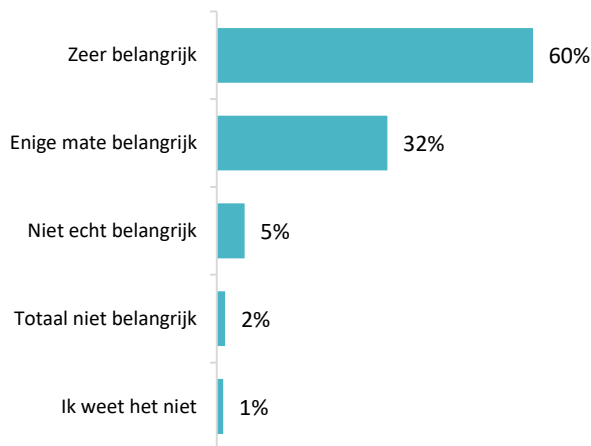
3.1 Klimaatverandering en de gevolgen

Allereerst hebben we de inwoners enkele vragen gesteld over de mate waarin ze klimaatverandering een belangrijk thema vinden. We hebben de volgende vraag aan de inwoners voorgelegd:

Het KNMI heeft voor onze regio de veranderingen van het klimaat tot 2050 in beeld gebracht in een digitaal magazine, zie: <https://www.erikzeegers.nl/regio-utrecht/klimaatverandering>. In hoeverre houdt dit thema u bezig / hoe belangrijk vindt u dit?

Bijna alle inwoners (92%) vinden klimaatverandering een zeer belangrijk of in enige mate belangrijk thema.

In hoeverre houdt dit thema u bezig / hoe belangrijk vindt u dit?

Vervolgens hebben we de inwoners de volgende vraag voorgelegd over hun ervaring met de gevolgen van klimaatverandering. In de vragenlijst is de volgende introductie voorgelegd aan de inwoners:

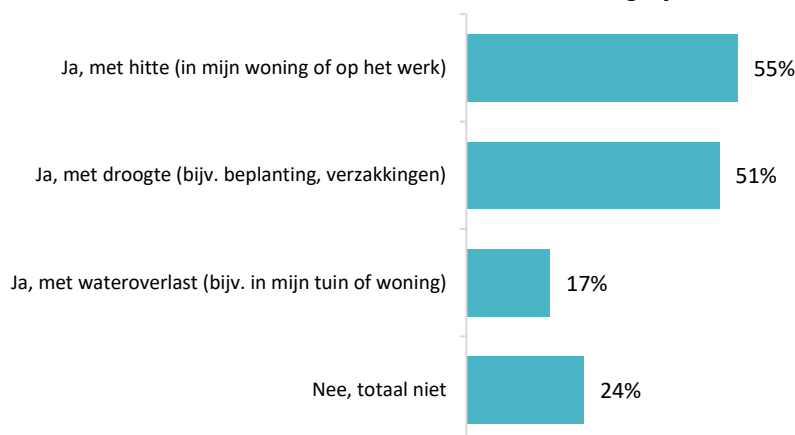
De gevolgen van klimaatverandering zijn o.a.:

- *Wateroverlast als gevolg van extreme neerslag. Hierdoor kunnen woningen onder water lopen en wegen onbegaanbaar worden voor o.a. hulpdiensten.*
- *Hitte als gevolg van hoge temperaturen en meer hittegolven. Dit heeft gevolgen voor het welbevinden, nachtrust en arbeidsproductiviteit van mensen, hogere sterfte onder kwetsbare groepen, zoals ouderen. Ook infrastructuur kan hinder ondervinden door uitzetting als gevolg van hogere temperaturen (bruggen, rails, etc.)*
- *Droogte als gevolg van langere perioden zonder neerslag. Dit heeft gevolgen voor bomen en beplanting, bodemdaling (funderingsschade) en infrastructuur. En i.c.m. hitte meer bosbranden.*

Heeft u zelf te maken gehad met de gevolgen van klimaatverandering?

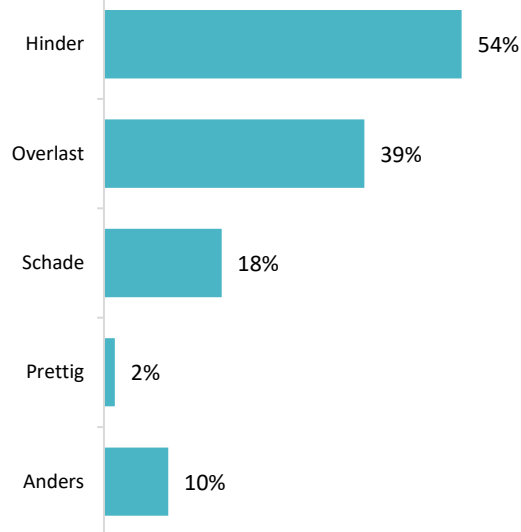
Iets meer dan de helft van de inwoners heeft te maken gehad met hitte en/of met droogte als gevolg van klimaatverandering. Iets minder dan een kwart (24%) van de inwoners heeft zelf niet te maken gehad met de gevolgen van klimaatverandering. Per saldo heeft dus 76% dus wel te maken gehad met de gevolgen van klimaatverandering.

Heeft u zelf te maken gehad met de gevolgen van klimaatverandering?
Meerdere antwoorden mogelijk

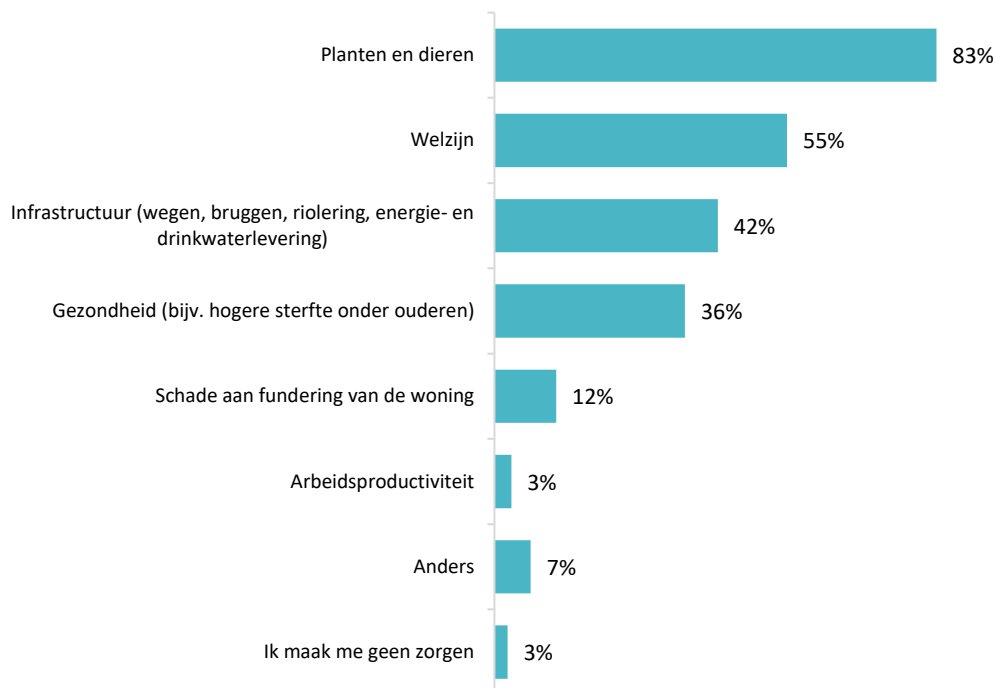
Aan de inwoners die hebben aangegeven dat zij wel te maken hebben gehad met de gevolgen van klimaatverandering (76%; zie de vorige pagina) hebben we twee vragen voorgelegd. Als eerste hebben we gevraagd of ze dit als hinder, overlast of schade, of juist als prettig ervaren. Meer dan de helft (54%) geeft aan dat ze de gevolgen van klimaatverandering als hinder hebben ervaren.

Ervaart u dit als hinder, overlast of schade of juist als prettig?
- indien zelf te maken gehad met de gevolgen van klimaatverandering -
Meerdere antwoorden mogelijk

Verder hebben we aan de inwoners die zelf te maken hebben gehad met de gevolgen van klimaatverandering gevraagd over welke gevolgen zij zich het meest zorgen maken. Veruit het meest maken inwoners zich zorgen over planten en dieren. Dit wordt door 83% genoemd. Ook welzijn wordt door meer dan de helft van de inwoners genoemd die te maken hebben gehad met de gevolgen van klimaatverandering.

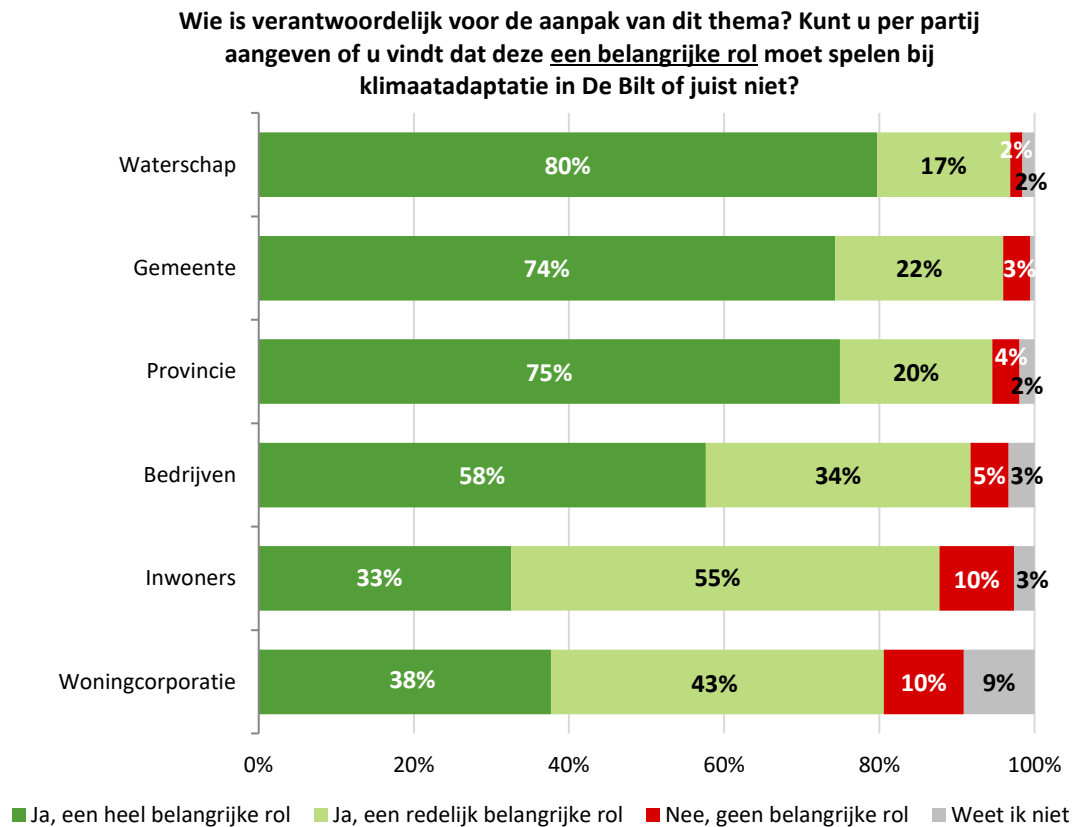
Over welke gevolgen maakt u zich het meest zorgen?
- indien zelf te maken gehad met de gevolgen van klimaatverandering -
Maximaal 3 antwoorden

3.2 Klimaatverandering en de aanpak

Vervolgens hebben we de inwoners vragen gesteld over de aanpak van de gevolgen van klimaatverandering. Allereerst hebben we gevraagd wie of welke instantie de inwoners verantwoordelijk achten voor de aanpak van klimaatadaptatie.

De inwoners vinden het waterschap in de hoogste mate verantwoordelijk voor de aanpak van klimaatadaptatie in De Bilt: 80% geeft aan dat het waterschap een heel belangrijke rol heeft. Ook geeft ongeveer driekwart van de inwoners aan dat de gemeente en de provincie een heel belangrijke rol hebben. Een derde van de inwoners vindt dat inwoners zelf een heel belangrijke rol hebben in de aanpak van klimaatadaptatie in De Bilt.

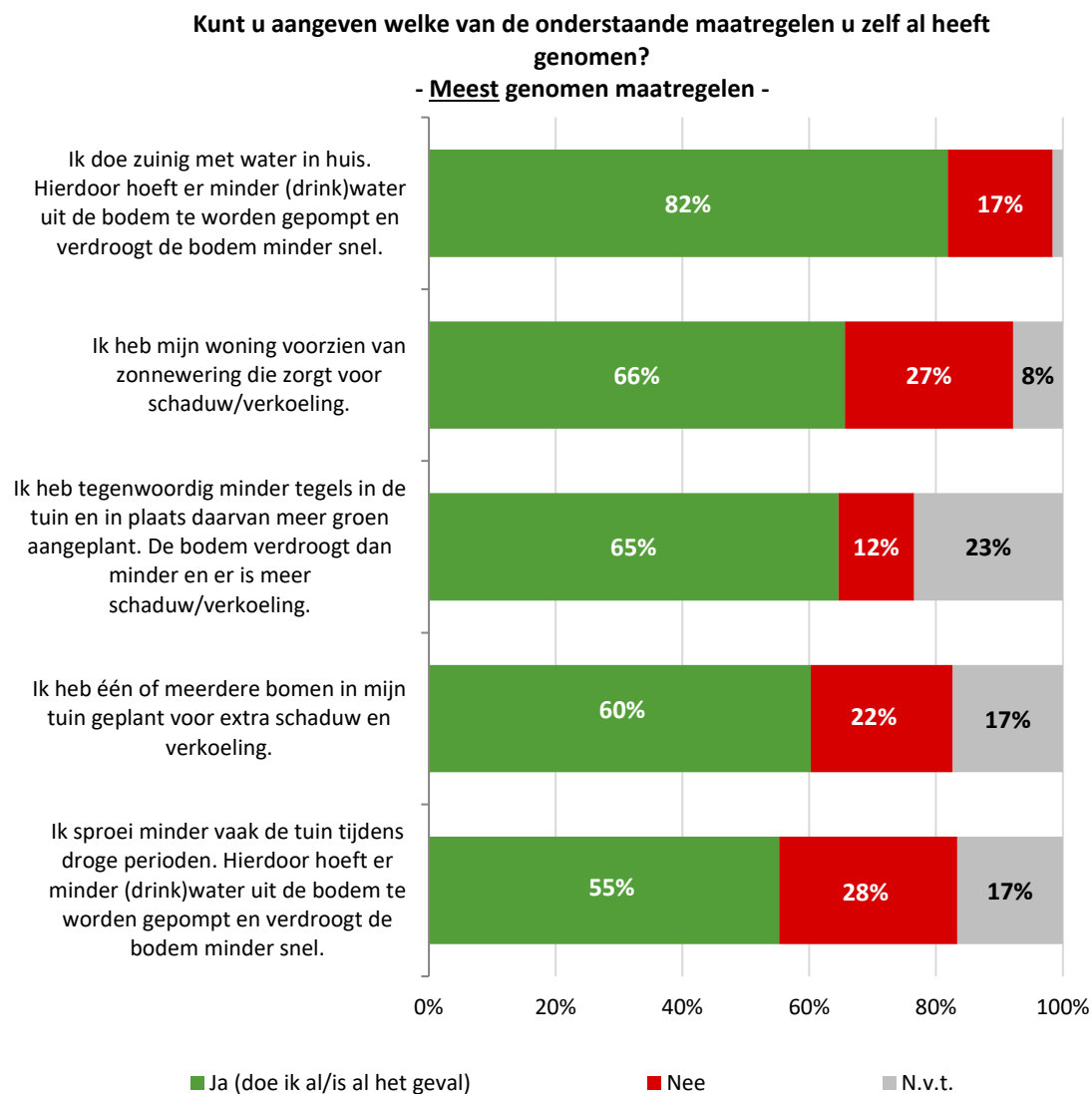
Vervolgens hebben we de inwoners gevraagd naar wat zij zelf al doen aan klimaatadaptatie. We hebben de volgende vraag voorgelegd:

Hieronder noemen we verschillende maatregelen die de inwoners, bedrijven en organisaties zelf kunnen nemen om zich aan te passen aan het veranderende klimaat. De genoemde maatregelen dragen bijvoorbeeld bij aan minder wateroverlast, een minder droge tuin of een koeler huis.

Kunt u aangeven welke van de onderstaande maatregelen u zelf al heeft genomen? Misschien dat de genoemde maatregel niet voor u geldt, bijvoorbeeld omdat u geen tuin heeft. Dan kunt u niet van toepassing (n.v.t.) antwoorden.

De twaalf maatregelen hebben we verdeeld over twee grafieken. In de grafiek hieronder zijn de meest genomen maatregelen opgenomen. In de grafiek op de volgende pagina zijn de minst genomen maatregelen opgenomen.

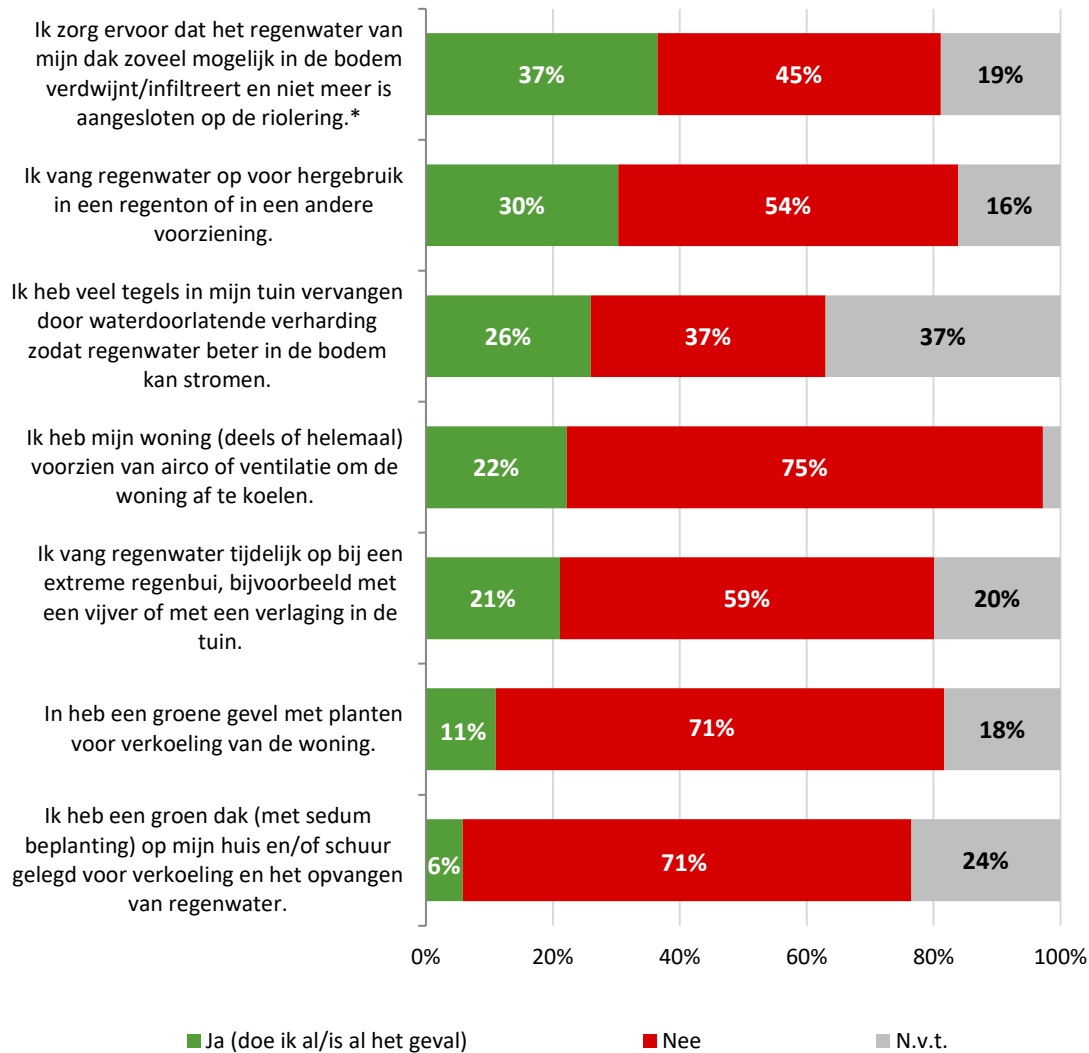
De maatregel die inwoners het meest vaak al hebben genomen is zuinig aan doen met water in huis: 82% van de inwoners geeft aan dat ze dit doen.

De maatregelen die de inwoners het minst vaak al genomen hebben zijn een groene gevel en een groen dak op hun huis aanleggen: 11% heeft een groene gevel en 6% heeft een groen dak.

Kunt u aangeven welke van de onderstaande maatregelen u zelf al heeft genomen?

- Minst genomen maatregelen -

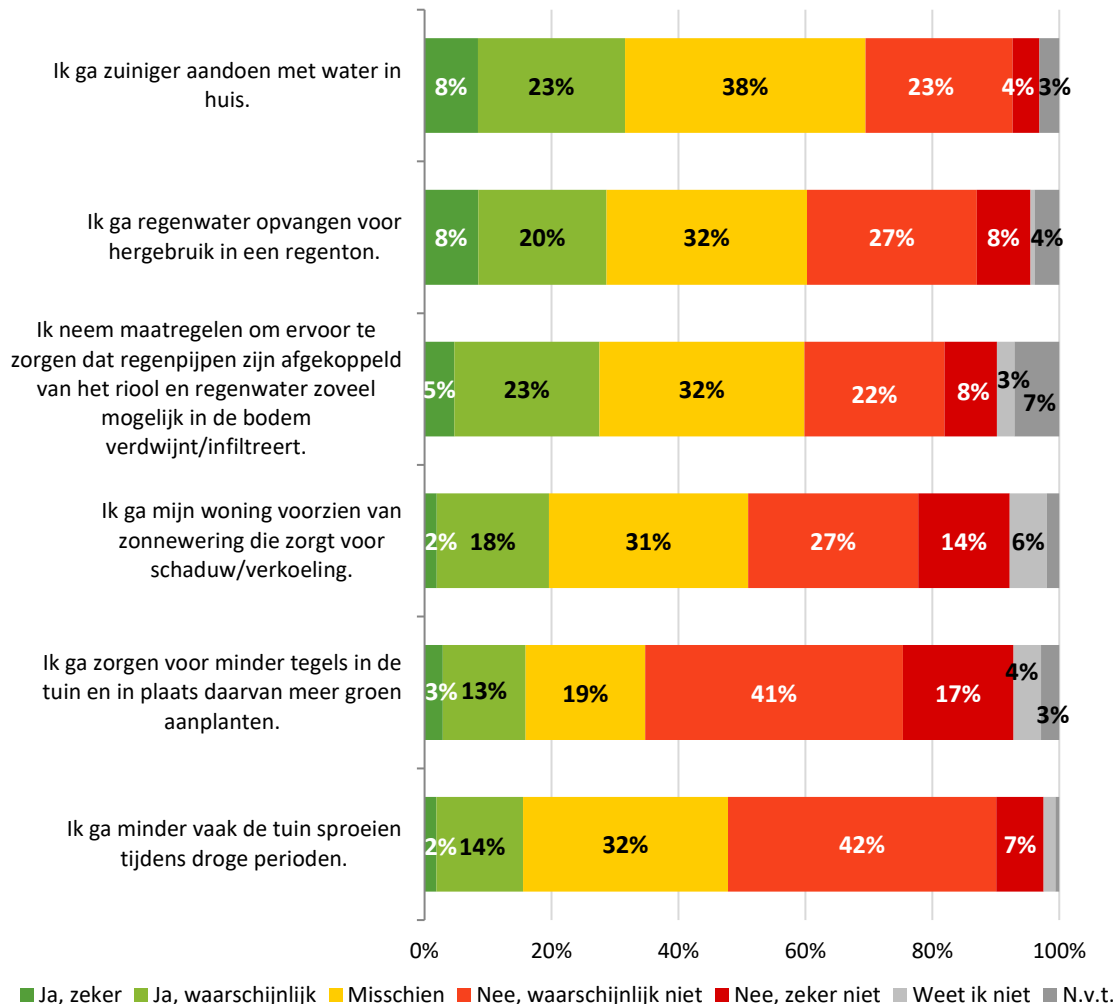
**Toelichting: Bij veel woningen zijn de regenpijpen aangesloten op het riool waardoor schoon regenwater naar de zuivering wordt afgevoerd en niet in de bodem terecht komt. Als de regenpijpen worden afgekoppeld gaat het regenwater dat op het dak valt niet meer naar het riool maar de grond in of naar een sloot.*

Vervolgens hebben we aan de inwoners die bij de vorige vraag 'nee' antwoordden, dezelfde maatregelen nogmaals voorgelegd met de vraag of ze van plan zijn om de maatregel in de toekomst (binnen twee jaar) wel te nemen. Een maatregel is dus alleen voorgelegd als de inwoner bij de vorige vraag had aangegeven de maatregel niet te nemen (n.v.t. is dus buiten beschouwing gelaten bij deze vervolgvraag).

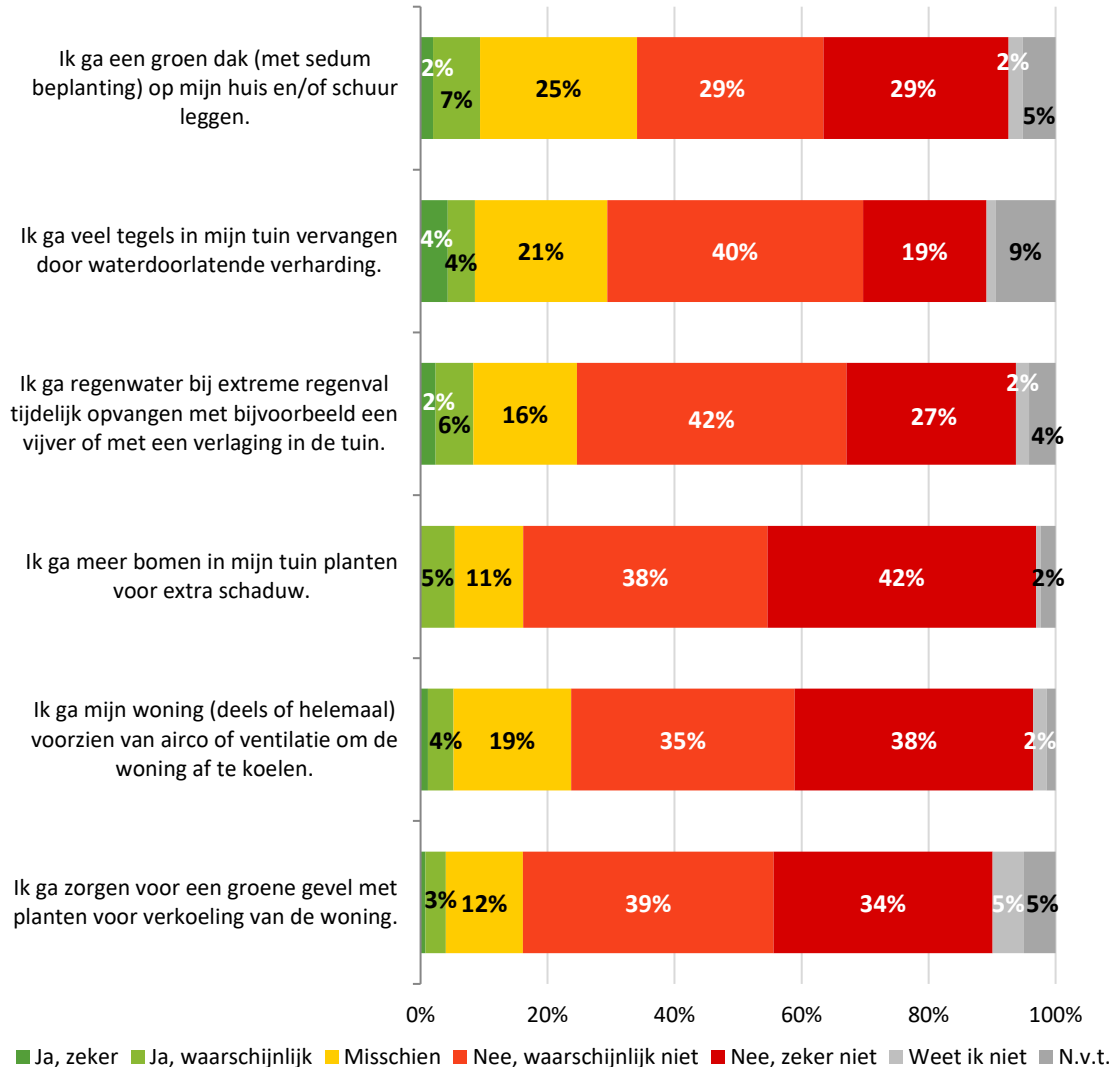
De maatregelen hebben we weer verdeeld over twee grafieken. In de grafiek hieronder zijn de maatregelen opgenomen die men het meest van plan is te nemen. In de grafiek op de volgende pagina zijn de maatregelen opgenomen die men het minst van plan is te nemen.

Wat opvalt is dat bij de maatregelen die men het meest van plan is te nemen, zoals zuiniger aandoen met water in huis, een relatief klein deel aangeeft deze maatregel zeker of waarschijnlijk te gaan nemen.

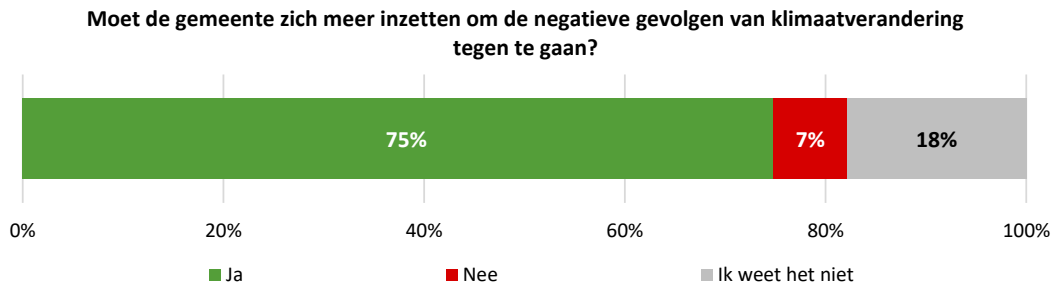
Gaat u de volgende maatregelen binnen twee jaar uitvoeren?
- Maatregelen die men het meest van plan is te nemen,
gesteld indien men de maatregel nog niet neemt -

**Gaat u de volgende maatregelen binnen twee jaar uitvoeren?
- Maatregelen die men het minst van plan is te nemen,
gesteld indien men de maatregel (nog) niet neemt -**

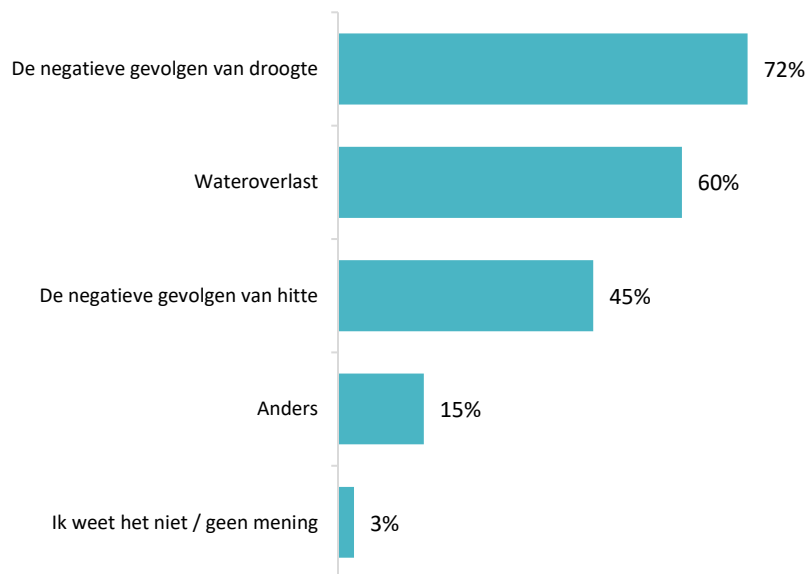

Aan alle inwoners hebben we gevraagd of de gemeente zich meer moet inzetten om de negatieve gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan. Driekwart van de inwoners vindt dat de gemeente zich meer tegen de negatieve gevolgen van klimaatverandering moet inzetten.

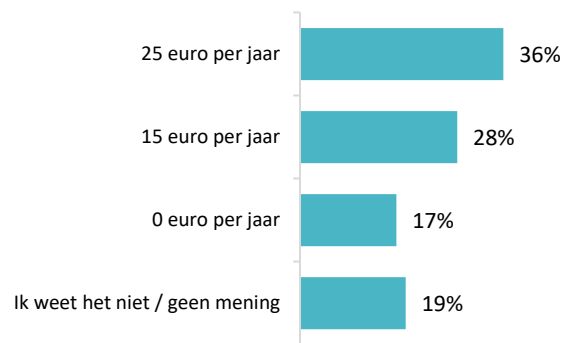
Vervolgens hebben we aan de inwoners die 'ja' hebben geantwoord op de vorige vraag gevraagd waar de gemeente dan vooral op moet inzetten. 72% van deze groep inwoners vindt dat de gemeente meer moet inzetten op het voorkomen van droogte. 60% vindt dat de gemeente meer moet inzetten op het voorkomen van wateroverlast.

**Zo ja, waar moet de gemeente dan vooral op inzetten? Het voorkomen van:
Meerdere antwoorden mogelijk**

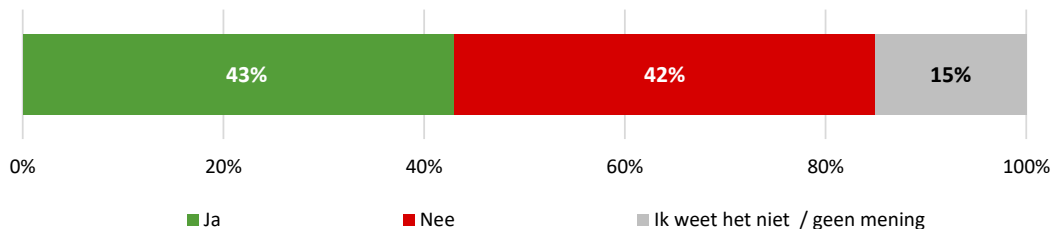
Aan alle inwoners hebben we gevraagd hoeveel de belasting hiervoor extra mag stijgen. Iets meer dan een derde (36%) van de inwoners vindt dat hiervoor de belasting met 25 euro per jaar extra mag stijgen en van 28% mag dit met 15 euro per jaar extra stijgen.

Hoeveel mag de belasting (rioolheffing, momenteel ca. 250 euro per huishouden) hiervoor extra stijgen?

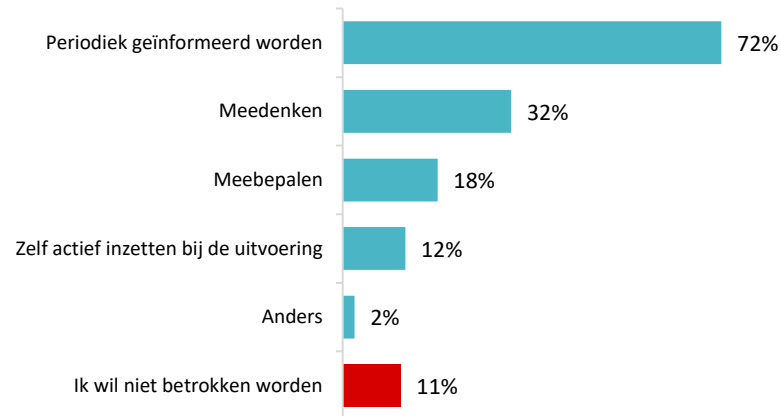
Aan alle inwoners hebben we ook gevraagd of de gemeente inwoners en bedrijven mag verplichten tot het nemen van maatregelen. Inwoners zijn hierover verdeeld: 43% vindt dat de gemeente particulieren (inwoners en bedrijven) wel mag verplichten om maatregelen te nemen; 42% vindt van niet.

Mag de gemeente particulieren (inwoners en bedrijven) verplichten tot het nemen van maatregelen (zoals het afkoppelen van regenwater, aanschaffen regentonnen, het verwijderen van bestrating en het vergroenen van tuinen)?

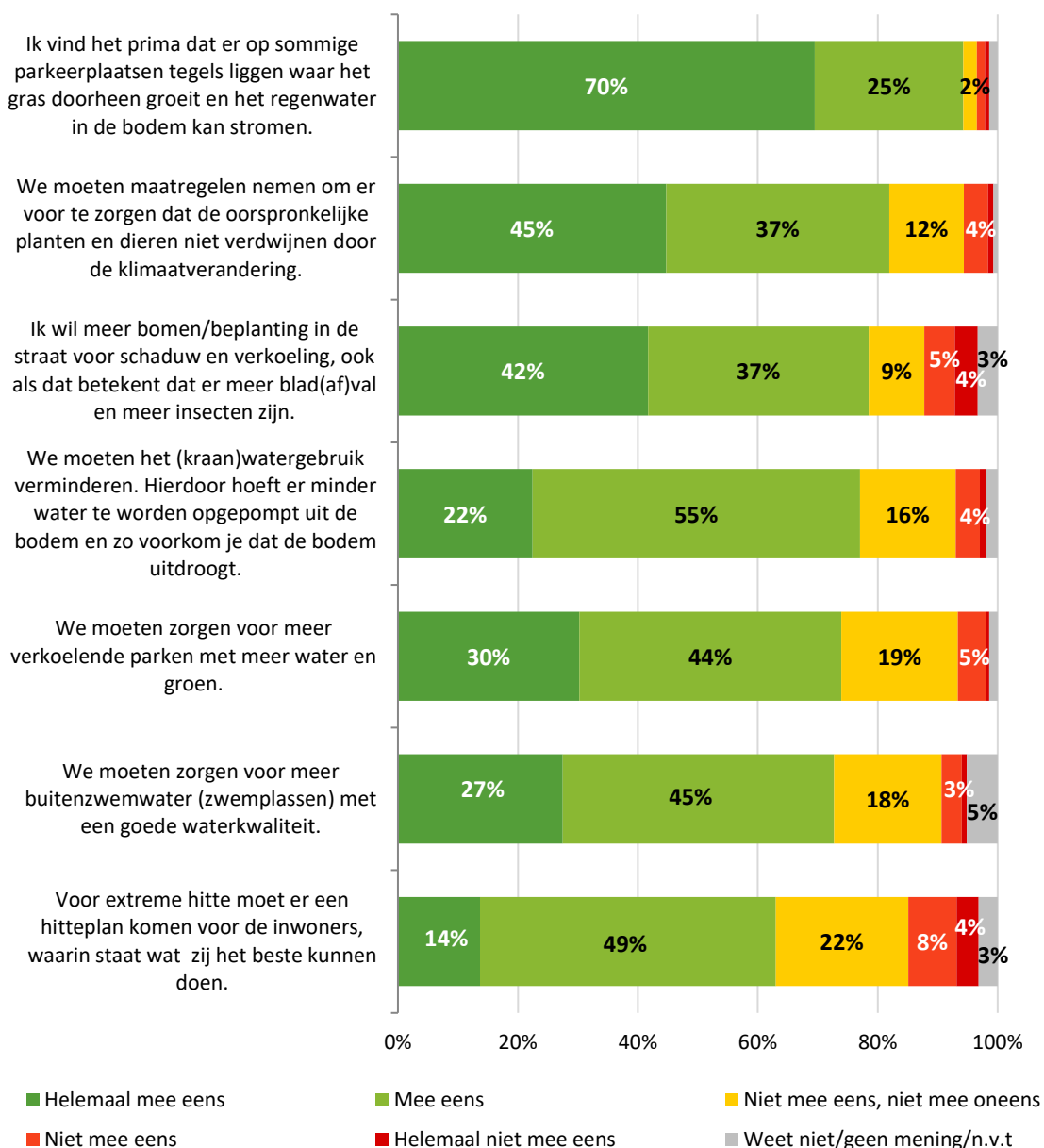
We hebben ook gevraagd op welke manier de inwoners betrokken willen worden bij de gemeentelijke aanpak van klimaatverandering. 72% van de inwoners wil periodiek geïnformeerd willen worden. Iets meer dan een tiende van de inwoners wil niet betrokken worden.

Op welke manier wilt u betrokken worden bij de gemeentelijke aanpak van klimaatverandering? *Meerdere antwoorden mogelijk*

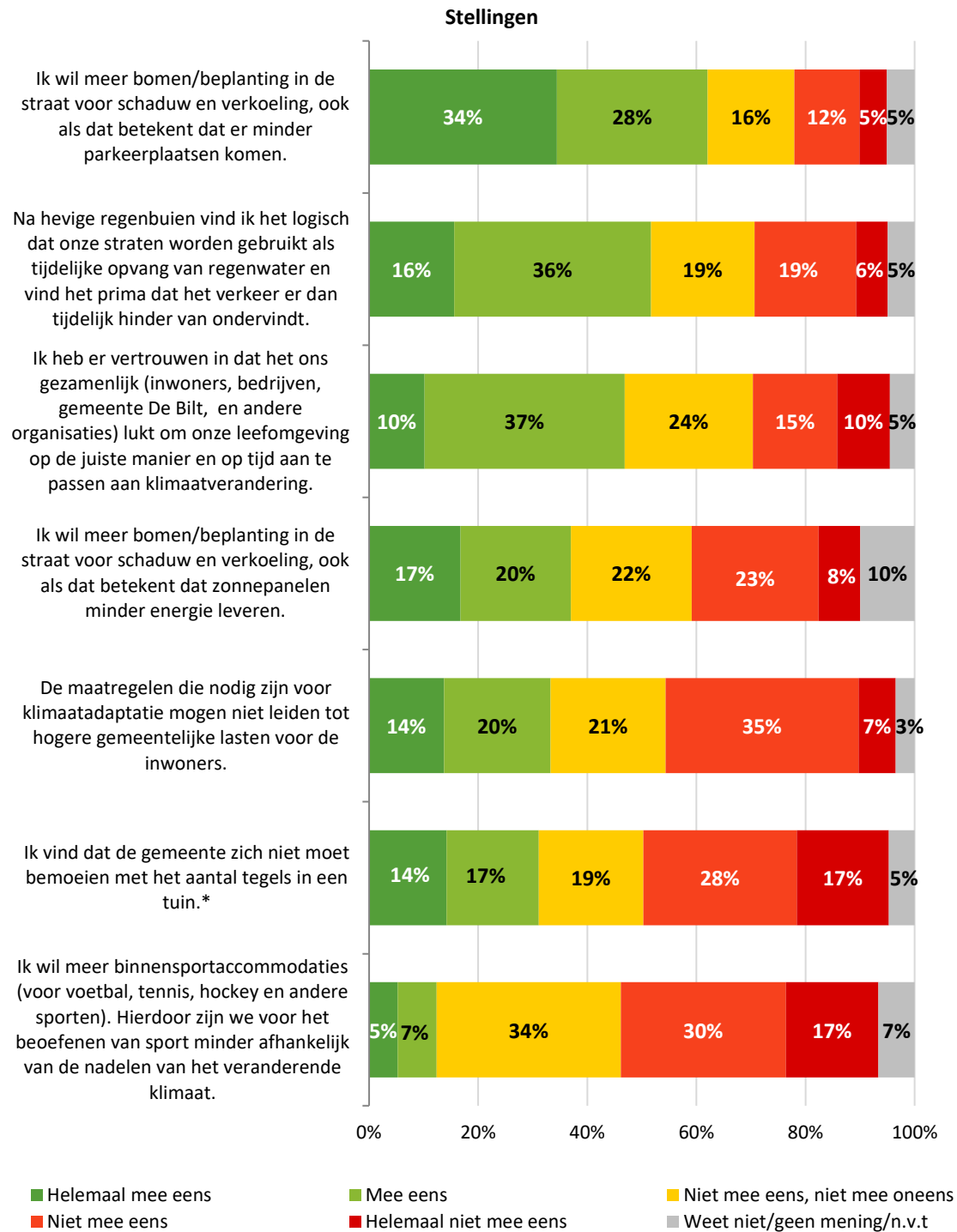

Tot slot hebben we de inwoners veertien stellingen voorgelegd over de aanpak van de klimaatadaptatie. Bijna alle inwoners (95%) vinden het prima dat er op sommige parkeerplaatsen tegels liggen waar gras doorheen groeit. 82% is het (helemaal) eens met de stelling dat er maatregelen genomen moeten worden om te zorgen dat de oorspronkelijke planten en dieren niet verdwijnen door de klimaatverandering. 79% wil meer bomen in de straat en vindt meer bladafval en insecten geen probleem. 77% is het (helemaal) eens met de stelling dat het kraanwaterverbruik verminderd moet worden. 74% vindt dat er gezorgd moet worden voor meer verkoelende parken met meer water en groen. 72% vindt dat er gezorgd moet worden voor meer buitenzwemwater met een goede waterkwaliteit. 63% vindt dat er een hitteplan moet komen voor extreme hitte.

Stellingen

Bij de bovenste twee stellingen op deze pagina is meer dan de helft van de inwoners het eens met de stelling. 62% van de inwoners vindt dat er meer bomen moeten komen, ook als dat ten koste gaat van parkeerplaatsen. 52% vindt het prima dat bij hevige regenval straten worden gebruikt als opvang voor regenwater en dat het verkeer hier hinder van ondervindt.

4 BELANGRIJKSTE RESULTATEN

Klimaatverandering en de gevolgen

Bijna alle inwoners (92%) vinden klimaatverandering een zeer belangrijk of in enige mate belangrijk thema. Iets meer dan de helft van de inwoners heeft te maken gehad met hitte en/of met droogte als gevolg van klimaatverandering. Iets minder dan een kwart (24%) van de inwoners heeft zelf niet te maken gehad met de gevolgen van klimaatverandering. Per saldo heeft dus 76% dus wel te maken gehad met de gevolgen van klimaatverandering.

De inwoners maken zich met name zorgen over de gevolgen van klimaatverandering voor planten en dieren.

Klimaatverandering en de aanpak

Wie is verantwoordelijk voor klimaatadaptatie?

De inwoners van De Bilt vinden het waterschap in de meeste mate verantwoordelijk voor de aanpak van klimaatadaptatie (80% heel belangrijke rol), maar ook de gemeente en de provincie worden door driekwart van de inwoners genoemd (respectievelijk 74% en 75% heel belangrijke rol). Een derde vindt dat de inwoners een heel belangrijke rol hebben in de aanpak van klimaatadaptatie in De Bilt.

Maatregelen die inwoners (kunnen) nemen

Als maatregelen die inwoners zelf al nemen worden veel genoemd: zuinig zijn met water in huis (82% doet dit), zonnewering (66% heeft dit), minder tegels in de tuin (65% heeft dit), bomen in de tuin (60% heeft dit) en minder vaak sproeien tijdens droge perioden (55% doet dit). Over het algemeen nemen inwoners beperkt extra maatregelen ten opzichte van wat ze nu reeds doen.

De rol van de gemeente

Driekwart van de inwoners vindt dat de gemeente zich meer tegen de negatieve gevolgen van klimaatverandering moet inzetten, met name voor het voorkomen van de negatieve gevolgen van droogte en van wateroverlast. Iets meer dan een derde (36%) van de inwoners vindt dat hiervoor de belasting met 25 euro per jaar extra mag stijgen en van 28% mag dit met 15 euro per jaar extra stijgen.

Over de vraag of de gemeente inwoners en bedrijven mag verplichten tot het nemen van maatregelen, zijn de inwoners verdeeld: 43% vindt dat de gemeente wel inwoners en bedrijven mag verplichten om maatregelen te nemen; 42% vindt van niet.

Houding ten opzichte van mogelijke maatregelen

Over het algemeen zijn inwoners het in (ruime) meerderheid eens met stellingen om bepaalde maatregelen te nemen. Het meest vaak zijn de inwoners het eens met de stelling dat het prima is dat er op sommige parkeerplaatsen tegels liggen waar gras doorheen groeit (95% eens of helemaal eens). Ook is 82% het (helemaal) eens met de stelling dat er maatregelen genomen moeten worden om ervoor te zorgen dat de oorspronkelijke planten en dieren niet verdwijnen door klimaatverandering.

Het minst eens zijn de inwoners het met de stelling dat er meer binnensportaccommodaties moeten komen, zodat men minder afhankelijk is van de negatieve gevolgen klimaatverandering voor het beoefenen van sport: 12% is het hier (helemaal) mee eens en 47% is het (helemaal) oneens met deze stelling.